UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo p[ro]pter excellentiam spiritual[is] deuotionis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

gratiſſimũ q̄ a iuuentute incipiat aliquis ei ſeruire. Ideo dicebat chꝛs Matth. xix. Sinite paruulos venire ad me. Propt̃ qḋ hortat̃ ſapiẽs Ecces. xij. Memẽto creatoris tui i diebꝰ iuuẽtutꝫ tue ꝛc. Et Thre. iij. Bonũ erit viro cũ portauerit iugũ ab adoleſcẽtia ſua. Hec ibi. Sed o mirabilis abuſio ꝛ dolẽda cecitas. Volunt multi in adoleſcentia ſeq̄ nõ chꝛm: ſed mundũ: carnẽ: ꝛ diabolũ a q̄bꝰ decipiunt̃. Qḋ figuratũ eſt. ij. Reg. xv. vbi ḋr q̄ abſalon ꝑ blandimẽta decepit ꝑplm. Vñ ibidẽ ḋr q̄ vniuerſus populus ſecutus eſt abſalõ ad impugnandũ Dauid patrẽ ſuũ. Abſalon patris amaricatio interꝑtat̃. Per hunc igit̃ intelligit̃ mũdus: caro: diabolus/quibus amaricat̃ pater celeſtis: et quoꝝ blãdimẽtis ꝛ tentatiõibꝰ multi decipiunt̃ q̄ ſequentes mũdũ: carnẽ: ꝛ diabolũ/impugnãt patrem celeſtẽ/eius p̄cepta infringẽtes. Numeri xv. Ania que ꝑ ſupbiam aliq̄d cõmiſerit: q̄m aduerſus dñm rebellis fuit peribit de populo ſuo. Hec ibi.

Tertia ẽ ratio ſanctioris virginitatꝭ. Placẽt quippe deo qui in matrimonio regulate viuũt: ſed multo magꝭ qui continẽtiã ſeruãt. Sup oẽs aũt grati deo ſunt illi qui mente ꝛ corꝑe virginitatẽ amplectunt̃. Nam ſicut ḋt Hierony. ad ſacras virgines de ꝯtinẽtia ꝟginali. Grãde ẽ ꝛ imortale ꝛ pene vltra naturã corporeã ſupare luxuriã/et concupiſcentie flammã adoleſcentie faucibꝰ eſtuantẽ omni virtute reſtringere. Hec ille. Virgines etiam ſpecialiter dicunt̃ ſequi chꝛm ꝓpter ſpecialem cõformitatẽ ad ipm. Apoc. xiiij. Virgines em̃ ſunt ꝛ ſequunt̃ agnũ ꝛc. Q, aũt btũs Joãnes virgo fuerit: teſtat̃ eccleſia. Teſtat̃ ꝛ Hieroñ. in ꝓlogo ſup Joan. di. Hic eſt Joãnes euãgeliſta q̄ virgo a deo eſt electus: quẽ de nuptijs volentẽ nubere vocauit dñs. Hec ille. Ideo ſpecialiter a chriſto fuit dilectꝰ. Beda in homel. hoḋ. Diligebat aũt ieſus nõ exceptꝭ ceterꝭ ſingulariter ſolũ: ſed p̄ ceterꝭ q̄s diligebat familiarꝰ vnũ quem ſpecialis p̄rogatiua caſtitatꝭ ampliori dilectiõe fecerat dignum. Hec ille. Etſi aũt ceteroꝝ aploꝝ aliq̄ virgines fuerint: iſte tñ p̄ ceteris dilectus ḋr rõne virginitatis. quia vt patet per Hieroñ. in ꝓlogo ſup Joan. Iſte eſt ſpecialiter virgo electꝰ a dño: cuius etiã virginitas ſacramento mr̃imonij cõſecrata fuit quẽadmodũ ꝛ virginitas matris dñi. Unde hic inter ceteros virgini virginũ matri dei in virginitate ſimillimꝰ fuit. Patet itaq̄ prima excellentia q̄ eſt excellẽtia paſſiue dilectionis qua vicꝫ p̄ ceterꝭ a chꝛo diligebat̃ ꝓpter ſupꝛadictas rões.

Secunda eſt excellentia charitatiue affectiõis qua vicꝫ ſingularit̃ ꝛ mirabilit̃ afficiebat̃ tã ad deum q̄ ad ꝓximũ. Augꝰ. Ubi eſt charitas q̄d eſt qḋ poſſit obeſſe: Ubi nõ eſt charitas/q̄d eſt qḋ ꝓdeſſe poſſit: Hec ille. Apparuit aũt in btõ Joãne mirabilis ꝛ feruẽs charitas ad chꝛm propter tria

¶ Primo ꝓpter excellentiam ſpiritual' deuotionis

¶ Secundo ꝓpter excellẽtiã ꝯiunctionis totalis expoſitionis.

¶ Tertio propter excellentiã fraternalis dilectionis.

Primo propter excellentiã ſp̄ualis deuotiõis. Erat em̃ tota mẽtꝭ ſue deuotio ꝛ tota cordis intẽtio ad chꝛm Prouerb. xxiij. Prebe fili mi cor tuũ mihi Sic em̃ implet̃ illḋ Deut. vj. Diliges dominũ deũ tuũ ex toto corḋ tuo. Deuotionẽ aũt cordialẽ ioãnis ad chꝛm oñdit ipſe ioãnes p̄cipue ꝓpter tria. ¶ Prio ꝓpt̃ pluralitatẽ nomiatiõis. q: vicꝫ ipm ieſum freq̄ntiꝰ in euãgelio noiauit q̄ alij euãgeliſte. Chryſ. Hic amantiũ mos ẽ vt amorẽ ſuũ ſilẽtio regere neq̄ant. enarrant freq̄ntiꝰ vt ipſa aſſiduitate narrãdi ſolatiũ amoris ſui capiãt. hec ille. Mat. xij. Ex abũdãtia cordis os loquit̃. ¶ Scḋo ꝓpter ꝓpinq̄tatẽm acceſſiõis: q: tp̄e paſſiõis chꝛi ꝓpiquiꝰ acceſſit. Sicut em̃ hꝫ Joan. xix. In paſſione chꝛi ſtabat ip̄e iuxta crucẽ cũ maria mr̃e ieſu. Prouer. xvij. Oi tp̄e diligit q̄ amicꝰ eſt ꝛ frater in anguſtijs cõprobat̃. et Eccl. vj Eſt amicꝰ ſociꝰ mẽſe ꝛ nõ permanet in die neceſſitatꝭ. i. tribulationis. ſic diſcipuli alij cõicati ſunt i cena: ſed i paſſiõe reliq̄rũt eũ. ¶ Tertio ꝓpt̃ ſublimitatẽ ꝯtemplatiõis. Qui em̃ feruent̃ deũ diligit: freq̄nt̃ de dõ cogitat ꝛ bonitatẽ eiꝰ ꝯteplat̃. Matth. vj Ubi eſt theſaurꝰ tuꝰ: ibi ẽ ꝛ cor tuũ. Theſaurꝰ q̄ppe alicuꝰ. i. qḋ ab eo p̄ ceterꝭ rebꝰ

diligiť. Beat⁹ aūt ioānes ſp̄ deū ꝯtemplabať: ſp̄ de deo cogitabat. Vn̄ ⁊ ſm̄ Aug. in omel. ſup euangeliū hoð. Per ioānē figurať vita ꝯteplatiua: ⁊ p̄ petrū vita actiua. Vn̄ de petro dr̄ Seq̄re me. De ioāne aūt dr̄ Sic eū volo manere donec veniam q̄d ad te: tu me ſeq̄re. Quid em̄ eſt h̄: q̄n tū ſapio: ꝗtū capio: q̄d eſt h̄: niſi tu me ſeq̄re p̄ imitationē p̄ferendo tp̄alia mala. Ille manet donec veniā ſempiterna redditurus bona: qð aptius ita dici pōt. Per facta me ſequať actio īformata mee paſſiōis exēplo. Inchoata v̄o ꝯtēplatio maneat donec veniā p̄ficiēda cū venero. Hec Aug⁹. In h̄ itaq̄ p̄tȝ excellētia ſpūalis deuotionis ⁊ affectionis ad deū in btō ioāne: quia ſp̄ ac iugiť p̄ ꝯtemplationē ferebať in deū Chryſ. Quid eſt deū ex tota mēte diligere niſi vt oēs ſenſus deo vacēt: ſapia: intellect⁹: cogitatio: mēoria. Qui ḡ aliquē iſtorū circa tp̄alia occupat: iā nō ex tota mente deū amat. Aug⁹. Min⁹ dn̄e te amat q̄ tecū aliq̄d amat.

Scðo on̄dit btūs ioānes ſingularē atq̄ mirabilē charitatē ad chr̄m ꝓpť excellentiā totaľ expoſitiōis. Nā ꝓpter chr̄i amorē totaliť ſe tormētis ⁊ penis expoſuit Can̄. viij. Fortis ē vt mors dilectio q2 vicȝ ꝓpť dei dilectionē hō etiā contēnit mortē. Vltra vtiq̄ ꝓpť amorē dn̄i tormenta ſuſtinuit beat⁹ ioānes parat⁹ etiā ſuſtinere mortē. Fuit em̄ ḡuiter flagellat⁹: ex deriſiōe tonſurat⁹. In feruentȝ olei doliū miſſus: in exiliū relegat⁹: veneno potatus Vn̄ ſibi ⁊ Jacobo fratri ſuo dixerat dn̄s. Mat. xx. Calicē q̄dem meū bibetȝ. Et ſic dic̄ Aug. in q̄dā ſer. ð btō ioāne euāgeliſta Per calicē in ſcp̄turȝ diuis paſſionē itelligimus vt illud. Pr̄ ſi poſſibile ē trāſeat a me calix iſte. Idē ibidē. Si legim⁹ hiſtorias eccliaſticas in q̄b⁹ referť q̄ ioānes miſſus fuit i feruētȝ olei dolio: relegat⁹ q̄ i pathmos inſulā fuerit: ⁊ venenū biberit: videbim⁹ martyrij animū nō defuiſſe ⁊ bibiſſe ioānē calicē paſſiōis. lȝ p̄ſecutor ei⁹ ſanguinē nō effuderit Hec Aug. Preterea gladi⁹ ille paſſiōis chr̄i q̄ ptrāſiuit aīam marie ptranſiuit ⁊ aīam ioānis euāgeliſte. Sicq̄ eodē martyrij genere martyres effecti ſūt ḡgo maria ⁊ ioānes euangeliſta.

Tertio in ioāne apparuit ſingularis atq̄ mirabiľ charitas ad chr̄m ꝓpť excellentiā fraternaľ dilectiōis. Fons q̄ in alto oriť de facili ad loca infima deriuať. ſic amor ſi de deo plene ⁊ integre habeať deinde ad ꝓximū deriuať. Greg. Per amorē dei gigniť amor ꝓximi: ⁊ p̄ amorē ꝓximi nutriť amor dei. Vn̄. j. Jo. iiij. Si q̄s dixerit q̄m diligo deū ⁊ frēm ſuū oderit mendax ē Et iō ibidē an̄ dr̄. Si diligamus inuicē de⁹ i nob̄ manet ⁊ charitas ei⁹ in nob̄ p̄fecta eſt Hec ibi. Apparuit aūt i btō ioāne ſingularȝ atq̄ mirabiľ feruētiſſime charitatis affectio ad ꝓximos p̄cipue ꝓpter tria. Primo ꝓpť operoſā impiorū cōuerſionē. Diligentiſſim⁹ em̄ fuit ꝯuertēdo ipios ⁊ aīaꝝ ſalutē ꝓcurādo ex feruido q̄ſi alter helias. iij. Reg. xix. zelo zelat⁹ ſum p̄ dn̄o exercituū Ipe em̄ p̄ totā aſiā p̄dicans multoſq̄ ꝓplos ꝯuertit ad chr̄m: nec domiciani timore q̄ iuſſerat eū in feruentis olei doliū mitti a p̄dicatione ceſſauit. Poterimus āt palā ꝯtemplari q̄ feruidū hīet zelū ad ſalutē aīaꝝ ſi ad mēoriā reuocem⁹ illud qð refert beat⁹ clemens ſic in. iij. lib. hiſtorie eccliaſtice inueniť. Q̄m vicȝ q̄dā tp̄e apl̄s quendā iuuenē pulcrū ⁊ ferocem ꝯuertit: ⁊ eū cuidā ep̄o ſub depoſiti nomie cōmendauit. Poſt aliqð tp̄s recedens ille iuuenis fact⁹ ē princeps latronū Apl̄s aūt ad ep̄m rediens depoſitū ſuū req̄ſiuit Cū q̄ ille de pecunia intelligeret ⁊ inde vehementer ſtuperet: dixit ei apl̄s. Juuenem illum a te repeto quē tibi ſtudioſe cōmendaueram. Cui ille ait. Pater ſctē: in aīa mortuus eſt ⁊ in tali monte cum latronib⁹ degit princeps eorum factus. Quib⁹ audītis: ioannes veſtem ſuam ſcidit ⁊ caput ſuum pugnis feriens. Bonum (inquit) cuſtodem anime fratris reliqui: Confeſtim igitur equum ſibi parari iuſſit: ⁊ ad montem illū intrepidus cucurrit. Quem cū iuuenis ille inſpexiſſet: p̄ nimio pudore ſtatī equum aſcendit ⁊ velocius aufugit. Apoſtolus aūt etatis oblitus: vrget calcarib⁹ equum ⁊ poſt tergum clamitat fugienti: Vt quid fili dilectiſſime fugis patrem et inermē ſenem: Ne timeas fili q2 ꝓ te chriſto rationem reddam: ⁊ certe ꝓ te libenter moriar ſicut pro nobis chriſtus mortuus